

Vergaderjaar 2021–2022

35 912

Commissiemededeling «Fit for 55»: het EU-klimaatstreefdoel voor 2030 bereiken op weg naar klimaatneutraliteit – COM(2021)550

C

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT / LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT EN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR INFRASTRUCTUUR, WATERSTAAT EN OMGEVING

Aan de vicevoorzitter M. Šefčovič van de Europese Commissie

Den Haag, 15 november 2021

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel voor een verordening tot oprichting van een sociaal klimaatfonds¹ (onderdeel van het Fit for 55-pakket). De leden van de fracties van de **VVD** en **CDA** hebben naar aanleiding hiervan in het kader van de politieke dialoog een aantal vragen aan de Europese Commissie. De leden van de fracties van **Fractie-Nanninga**, **FVD**, **50PLUS**, **SGP** en **Fractie-Otten** sluiten zich bij de vragen van de leden van de VVD-fractie aan. De leden van de CDA-fractie sluiten zich bij de laatste twee vragen van de leden van de VVD-fractie aan.

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

Het is, in de visie van de leden van de VVD-fractie, een gegeven dat een noodzakelijke en substantiële reductie van de uitstoot van CO₂ indringende financiële consequenties zal hebben voor de overheid, het bedrijfsleven en de burgers. Door de aanscherping van het ETS-systeem, waar de leden van de fractie van de VVD positief tegen over staan, zullen opbrengsten gegenereerd worden die de overheid kan inzetten om deze financiële consequenties, deels, te compenseren of om adaptatiebeleid te kunnen financieren. Waarom, zo vragen de leden van de VVD-fractie, moet er via een aanscherping van het ETS-systeem wederom een herverdelingsfonds worden opgericht om minder ontwikkelde lidstaten te ondersteunen of minder draagkrachtige bevolkingsgroepen tegemoet te

¹ COM(2021)568

komen? De bestaande instrumenten zoals het Regionaal Fonds, het Cohesiefonds en het Recovery and Resilience Facility zijn ingericht om de lidstaten massaal te ondersteunen, sterker nog lidstaten zijn overeengekomen dat een belangrijk deel van de beschikbare middelen moeten worden ingezet om de transitie te financieren.

De rechtsgrondslag tot de oprichting van het sociaal klimaatfonds is gestoeld op artikel 91, eerste lid, betreffende Vervoer; artikel 192, eerste lid, betreffende Milieu; en artikel 194 eerste lid, betreffende Energie van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie².

Uit de onderbouwing geeft de Europese Commissie aan dat het sociaal klimaatfonds wordt opgericht om onder meer (tijdelijke) rechtstreekse inkomenssteun te financieren. De leden van de VVD-fractie vragen waarom het voorstel dan niet tevens gebaseerd is op te voeren sociaal en inkomensbeleid? Volgens de Europese Commissie dient de inkomensherverdeling als gevolg van de transitie maatregelen te worden aangepakt. Deze leden vragen of lidstaten daar eigenstandig niet beter toe in staat zijn gezien de grote verschillen tussen lidstaten. Acht de Europese Commissie dat inkomensherverdeling en inkomensbeleid behoren tot de bevoegdheden van de Europese Unie?

De Europese Commissie geeft aan dat binnenkort voorstellen te verwachten zijn tot herziening van het onlangs overeengekomen meerjarig financieel kader om de extra uitgaven te kunnen financieren. Tevens zal het eigenmiddelenbesluit worden herzien. De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat herziening van het moeizaam tot stand gekomen meerjarig financieel kader een extra complicerende factor is in het toch al ingewikkelde besluitvormingsproces. Is de Europese Commissie een andere mening toegedaan? Indien het eigenmiddelenbesluit dat onlangs is geratificeerd dient te worden gewijzigd, houdt dit dan in dat de gehele procedure opnieuw dient te worden opgestart, inclusief parlementaire ratificatie? Mocht dit het geval zijn dan heeft dit alles slechts tot gevolg dat het doel van de «Fit for 55»-voorstellen, namelijk het terugbrengen van de CO₂-emissies met 55% in 2030, eerder uit zicht raakt dan gemakkelijker wordt gemaakt, zo stellen de leden van de VVD-fractie.

De Nederlandse Emissieautoriteit biedt de Nederlandse rechten aan. De opbrengsten, die uiteindelijk ten goede komen aan de Nederlandse schatkist, waarmee flankerende maatregelen kunnen worden gefinancierd om de «Fit for 55»-doelstellingen te realiseren, worden kennelijk afgeroomd. Kan de Europese Commissie inzicht geven in de omvang van de opbrengsten die de Nederlandse Emissieautoriteit kan genereren onder het aangescherpte ETS-systeem?

De leden van de fractie van de VVD verzoeken de Europese Commissie de Eerste Kamer der Staten-Generaal te informeren op welke wijze zij reageert op de subsidiariteitsbezwaren die door andere lidstaten aanhangig zijn gemaakt. Is de Europese Commissie daartoe bereid?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de fractie van het CDA vragen of de voorgestelde inkomenssteun een tijdelijke voorziening is. Kan, zo vragen deze leden, de steun ook gebruikt worden voor financiële steun aan lidstaten om minder inkomsten (op een begroting) te kunnen compenseren, óók als deze vermindering van inkomsten ontstaat door bijvoorbeeld het verlagen van nationale accijnzen? In meer algemene zin vragen de leden van de CDA-fractie om aan te geven waaraan de middelen uit het fonds besteed

² <https://wetten.overheid.nl/BWBV0001506/2013-07-01>

mogen worden. Is er voldoende focus op de mogelijke besteding van de middelen?

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen drie maanden na dagtekening van deze brief.

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
L.P. van der Linden, MSc.

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving,
H.J. Meijer